

Oponentní posudek disertační práce

Ing. Matej ZÁPOTOČNÝ: „KRITICKÉ FAKTORY IMPLEMENTACE A PROVOZU
PERSONÁLNÍCH INFORMAČNÍCH SYSTÉMŮ“

Disertační práce (DP), v rozsahu 171 stran + přílohy, respektuje obvyklé požadavky na strukturu DP; zahrnuje části: Přehled a analýza stávajícího stavu řešené problematiky, Cíle a metodika řešení, Dosažené výsledky a Hodnocení přínosů. Rozsah teoretické a výzkumné (praktické) části je vyvážený. DP je náročná, řeší komplexně problematiku personálních informačních systémů (PIS) a její kvalita je především daná dobře navrženou a uplatněnou metodikou práce a rozsahem získaných výsledků výzkumu.

A) Aktuálnost tématu DP

Aktuálnost tématu DP je dána zaměřením na oblast zavádění a využívání informačních systémů (IS); na práci s personálními informacemi s podporou PIS, které mohou přinášet firmám a organizacím významnou konkurenční výhodu a přispívat k jejich efektivnosti, inovativnosti a plnění strategických cílů. Jedná se i o výzkum trendu digitální transformace podniků a organizací. Výzkum PIS je unikátním projektem, obdobně podrobný nebyl ještě v prostředí ČR a SR uskutečněn.

B) Cíle a metody

Stanovení cílů předchází stručné shrnutí výchozích podkladů, specifikace kritických faktorů implementace a provozu PIS a vymezení řešeného problému. Primárním cílem DP je „podat ucelenou informaci o využití PIS, identifikovat a potvrdit kritické faktory pro implementaci a provoz PIS“ (s. 51). Dalším cílem je „výzkum využití samotných systémů ve firmách, které automatizují mzdovou a personální agendu“ (s. 51). K podpoře splnění cílů jsou uvedeny výzkumné otázky a hypotézy (včetně limitů jejich platnosti), které pokrývají celou problematiku výzkumu PIS.

Cíle jsou splněny výzkumným projektem, výsledky jsou rozebrány a navzájem porovnány vzhledem k velikosti zkoumané společnosti (mikro, malé, střední, velké), zvlášť v podnikové a státní sféře, odděleně v ČR a SR.

Metodika řešení DP zahrnuje kvantitativní a kvalitativní metody, bylo využito dotazníkové šetření a rozhovory. Specifikované metody byly aplikovány v souladu s cíli DP. Navržená a uplatněná metodika výzkumu patří k velmi zdařilým částem DP, je rovněž jedním z neoddiskutovatelných teoretických přínosů DP.

C) Kritické zhodnocení obsahu a výsledků DP

V části „Stávající stav“ jsou správně rozebrány základní pojmy, relevantní k tématu DP: informace, systém, IS, PIS, životní cyklus IS, typy organizací využívajících PIS. Je uvedeno a zdůvodněno rozdělení firem podle velikosti a je vložena statistika firem v ČR a SR (celkem asi 1,5 mil ekonomických subjektů). Vzhledem k takovému počtu firem je značně obtížné se pokusit o zobecňující výzkum.

Výsledky DP (kap. 5) jsou dosaženy na základě zkušební vzorku firem a organizací v rozsahu desítek až stovek. Jsou detailně zpracovány vzhledem ke stanoveným hypotézám, jsou přehledné, zpracované graficky s komentářem a racionálně interpretované.

Výzkum je rozdělen na 3 části:

1. Úvodní rozhovory.
2. Kvalitativní výzkum.
3. Kvantitativní výzkum.

Výsledky úvodních rozhovorů jsou prezentovány ve formě „spirálového výstupu“ (s. 70, obr. 18). Jedná se o vizualizaci v podobě slovního mraku (word cloud). Je vhodně použít pro úvodní fázi výzkumu k orientaci dalšího směřování výzkumu.

Kvantitativní výzkum se uskutečnil vyhodnocením dotazníků podle velikosti firem, separátně v ČR a SR) a zahrnoval:

- Procesy zaznamenání docházky, personalistiky a zpracování mezd.
- Oblasti využití PIS modely provozu.
- Komunikaci se státní správou.
- Názory na splnění GDPR.
- Počet personálních pracovníků a důvody využití PIS
- Rozdělení trhu PIS.

Oblasti kvantitativního výzkumu zahrnují veškerou problematiku tématu PIS, jsou zpracovány přehledně, výsledky jsou porovnány mezi soukromým sektorem a státní správou, zvláště pro ČR a SR. Výsledky lze akceptovat, dávají relevantní přínosy.

Kvalitativní výzkum zahrnuje rozbor výsledků rozhovorů ve formě slovního mraku. Výsledky jsou sice efektní, ale je otázkou, zda je to vhodná forma pro zobrazení výsledků konečné fáze výzkumu, na rozdíl od úvodní orientace. K vizualizaci výsledků kvalitativního výzkumu by bylo možné uplatnit jiný formát a k tomu též směřuje otázka do obhajoby. Následuje statistické vyhodnocení hypotéz s komentářem. V závěru je pak ověření spolehlivosti výsledků výzkumu na základě kvality dat. Dosažené výsledky jsou potvrzeny jako akceptovatelné.

Ve Shrnutí (kap. 6) je uvedena verifikace hypotéz; hypotézu 1, 3 a 4 se podařilo prokázat; pro potvrzení hypotézy 2 nebyl dostatek argumentů. Rozbor výzkumu z hlediska kritických faktorů implementace a provozu PIS prokazuje u zkoumaného vzorku firem, že kritické faktory neplatí stejným způsobem pro odběratele a dodavatele PIS, že mají různou úroveň významnosti. S argumentací v rozboru souhlasím. Zhodnocení výzkumu z hlediska životního cyklu PIS a z hlediska kritických faktorů implementace PIS lze akceptovat. Závěrečná doporučení pro firmy podle jejich velikosti jsou přínosná pro praxi PIS.

D) Přínosy disertace

Přínosy DP jsou uvedeny v kap. 7, zahrnují přínosy pro vědecké poznání, praxi a pedagogickou oblast. Především lze uznat přínos pro rozvoj teorie v oblasti IS, protože bylo úspěšně vyřešeno originální téma výzkumu PIS, zejména při návrhu a uplatnění metodiky práce; zpracování dat kvantitativními a kvalitativními metodami a prezentace výsledků.

Z praktického hlediska lze zařadit do přínosů DP podrobný rozbor PIS a analýzu vzorku firem a organizací při uplatnění PIS; přehled získaných zkušeností pro budoucí implementace a uvedení potenciálních přínosů pro firmy a organizace zavedením PIS.

Přínosy v oblasti pedagogiky jsou zřejmé, jedná se jak o metodiku výzkumu, o nabyté zkušenosti z analýzy PIS a poznatků z jejich zavádění.

E) Formální úprava DP a její jazyková úroveň

DP je po formální stránce zpracovaná kvalitně, má výborně provedené grafické výstupy, po jazykové stránce bez problémů.

F) Publikační činnost disertanta

Publikační činnost disertanta zahrnuje 5 položek, od státní doktorské zkoušky se nezměnila. Předpokládám, že to splňuje i požadavky fakulty na publikační činnost studenta PhD pro obhajobu DP.

G) Závěr

V závěru konstatuji, že DP Ing. Mateje ZÁPOTOČNÉHO splňuje zákonné požadavky a mohu po úspěšné obhajobě DP **doporučit udělení titulu PhD.**

Žádám studenta, aby při obhajobě představil jiné možnosti vizualizace výsledků kvalitativní analýzy, než jsou slovní mraky.

V Brně dne 22. listopadu 2019